

Norges Bank
Postboks 1179 Sentrum
0107 OSLO

Vår referanse
25/752
Deres referanse

29.04.2026

Motsyklisk kapitalbuffer andre kvartal 2026

I dette brevet redegjøres det for Finanstilsynets vurderinger av betydning for fastsettelsen av motsyklisk kapitalbuffer for andre kvartal 2026, jf. [bestemmelse om beslutning om motsyklisk kapitalbuffer og råd om systemrisikobuffer](#) § 2 om utveksling av relevant informasjon og vurderinger mellom Finanstilsynet og Norges Bank. Finanstilsynets vurderinger av utsiktene for finansiell stabilitet og situasjonen i bankene framgår av [Finansielt utsyn desember 2025](#).

Nasjonalregnskapstall viser at BNP for Fastlands-Norge økte med 1,8 prosent¹ fra 4. kvartal 2024 til 4. kvartal 2025. Den registrerte arbeidsledigheten (NAV) har økt noe, men fra et lavt nivå. SSBs arbeidskraftundersøkelse (AKU) viser en økning i arbeidsledighet fra 4,0 prosent i oktober 2024 til 4,7 prosent i mars 2026². Den største økningen har vært for aldersgruppen 15–24 år, til et nivå som er 3,1 prosentpoeng høyere enn gjennomsnittet de siste 20 årene. Sentrale prognosemiljøer venter moderat vekst i fastlandsøkonomien framover, over tid en nedgang i inflasjonen mot målet og nokså lav arbeidsledighet. Internasjonalt har IMF og OECD nedjustert vekstanslag og oppjustert inflasjonsprognoser som følge av konflikten i Midtøsten.

Geopolitiske endringer og pågående konflikter øker risikoen for finansiell ustabilitet. Prisstigningen kan øke som følge av forstyrrelser i distribusjonskjedene, samtidig som veksten dempes. I flere land har offentlig gjeld økt de siste 20 årene og ventes å stige videre, drevet av økte forsvarsutgifter og en aldrende befolkning. Erfaringer viser at risikopremiene i finansmarkedene kan øke brått og kraftig i perioder med uro.

I det norske finansielle systemet er de viktigste sårbarhetene fortsatt høy husholdningsgjeld og høye bolig- og næringseiendomspriser.

Gjeld som andel av disponibel inntekt i norske husholdninger har avtatt siden begynnelsen av 2022. Gjeldsbelastningen er likevel på et høyt nivå både historisk og sammenliknet med andre land, og mange husholdninger har høy gjeld som andel av inntekt. Husholdningenes rentebelastning er også på et høyt nivå, men har falt siden slutten av 2023. Gjeldsbetjeningsproblemer i husholdningene kan gi store ringvirkninger på resten av økonomien og kraftig forsterke et økonomisk tilbakeslag.

Boligprisveksten har på landsbasis vært forholdsvis moderat de siste kvartalene. I mars var tolv månedersveksten 3,0 prosent på landsbasis, med betydelige regionale forskjeller. Både salg og igangsetting av nye boliger er på historisk lave nivåer, og var i første kvartal i år henholdsvis 17 prosent og 20 prosent lavere enn i samme periode i 2025. Veksten i gjeld og boligpriser kan ta seg opp dersom inflasjon og rentenivå avtar i årene framover.

Tolv månedersveksten i kreditt til husholdningene var på 4,7 prosent i mars. Kredittveksten er fortsatt lavere enn veksten i husholdningenes inntekter. Kredittveksten til ikke-finansielle foretak har økt fra 1,8 prosent i november 2025 til 3,7 prosent i mars 2026. I Norges Banks

¹ Målt i faste priser

² Trendtall

utlånsundersøkelse for første kvartal 2026 meldte bankene om litt lavere etterspørsel etter lån fra husholdninger og om lag uendret etterspørsel fra foretak, samt omtrent uendret kredittpraksis. For andre kvartal 2026 venter bankene om lag uendret etterspørsel fra foretak og litt økt etterspørsel fra husholdninger, samt uendret kredittpraksis. Bankene melder om økt konkurranse og forventer at konkurransen vil øke også i andre kvartal for foretakslån, men at den vil være omtrent uendret for husholdningslån.

Ifølge [Finanstilsynets rapport for fjerde kvartal 2025](#) økte andelen nye lån med pant i bolig som avviker fra ett eller flere av kravene i utlånsforskriften fra 3. kvartal 2025 til 4. kvartal 2025, i Oslo med 0,2 prosentpoeng og utenom Oslo med 0,4 prosentpoeng. Avviksandelen var henholdsvis 5,9 prosent og 6,8 prosent i og utenom Oslo. Det var flest avvik knyttet til kravet til maksimal gjeldsgrad. Fra 4. kvartal 2024 til 4. kvartal 2025 økte andelen nye lån som avviker fra kravet til maksimal gjeldsgrad med 1 prosentpoeng utenom Oslo og 0,8 prosentpoeng i Oslo.

Økt rentenivå har ført til verdifall på næringseiendommer og redusert inntjening i mange nærings-eiendomsselskaper. Mange av foretakene har høy gjeld, og Finanstilsynets analyser viser at andelen gjeld i næringseiendomsselskaper med svak rentebetjeningsevne økte i 2024. Utviklingen i sentrale faktorer som rentenivå og leiepriser indikerer at denne andelen ikke falt i 2025.

Avkastningen på næringseiendom er fortsatt lav sammenliknet med renten på risikofrie plasseringer med lang løpetid. Dersom rentenivået holder seg oppe, risikopremien normaliseres, eller leieprisene utvikler seg svakere enn forventet, kan verdien av næringseiendommer falle ytterligere.

Norske banker har høy lønnsomhet og tilfredsstillende regulatoriske kapitalkrav. Egenkapital-avkastningen for norske banker er samlet sett på et høyt nivå, med 14,0 prosent i 2025, som er 1,3 prosentpoeng lavere enn i 2024. Netto renteinntekter ble noe redusert sammenliknet med samme periode året før. Bankenes samlede utlånstap var noe høyere, men fortsatt lave.

Bankenes evne til å bære tap og yte nye lån til kredittverdige kunder i nedgangstider er avhengig av at bankene har tilstrekkelig egenkapital. [Finanstilsynets årlige stresstest](#) av norske banker viser at kapitaldekningen kan bli vesentlig svekket i et kraftig tilbakeslag. Over tid er det de regulatoriske kravene som avgjør bankenes soliditet. Innenfor rammen av det europeiske regelverket bør kapitalkravene innrettes slik at de bidrar til å opprettholde den reelle soliditeten.

Kravet til motsyklisk kapitalbuffer er nå 2,5 prosent. Etter Finanstilsynets vurdering er det ikke grunnlag for å endre kravet til motsyklisk kapitalbuffer.

For Finanstilsynet

Knut Haugan
avdelingsdirektør

Ludvig Hoff Sandland
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.